



Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Introdución á Socioloxía Industrial e da Empresa		Código	650G01012
Titulación	Grao en Ciencias Empresariais			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencia Política da Administración			
Coordinación	Rodríguez Teijeiro, Ariadna	Correo electrónico	ariadna.rodriguez@udc.es	
Profesorado	Rodríguez Teijeiro, Ariadna	Correo electrónico	ariadna.rodriguez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia enmárcase no enfoque da Socioloxía Económica e baséase no estudo sistemático das relacións sociais de intercambio que os individuos establecen entre si e das institucións económicas que desas relacións se derivan. Partindo desta definición, o curso centrarase no estudo da natureza das relacións sociais de índole económica así como nas institucións referidas á produción, distribución e consumo de bens e servizos escasos. Así mesmo preténdese transmitir os principais conceptos e termos da perspectiva sociolóxica sobre o mundo laboral, cos que analizar e comprender a realidade social do traballo, os cambios que experimentou ao longo da historia e a organización social que caracterizou cada etapa. O curso presenta un alto contido metodolóxico debido a que a Socioloxía Industrial e do Traballo é unha disciplina que se sitúa nun campo científico de intersección entre a Socioloxía e a Economía.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	CE1 - Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cándoo, ónde novos desenvolvementos persoais son necesarios.
A3	CE3 - Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A4	CE4 - Comprender a estrutura de linguas estranxeiras e desenvolver un vocabulario, Comprender, ler, falar e escribir nunha lingua estranxeira.
A5	CE5 - Comprender a tecnoloxía nova e existente e o seu impacto para os novos/futuros mercados.
A6	CE6 - Comprender os principios da enxeñaría e vinculalos co coñecemento empresarial.
A7	CE7 - Comprender os principios da lei e vinculalos co coñecemento de negocios e xestión.
A8	CE8 - Comprender os principios da psicoloxía, identificar as implicacións para a organización empresarial.
A9	CE9 - Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A11	CE11 - Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas.
A12	CE12 - Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A16	CE16 - Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.
A17	CE17 - Identificar o impacto dos elementos micro e macroeconómicos na organización empresarial.
A18	CE18 - Identificar as características dunha organización.
A19	CE19 - Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.
A20	CE20 - Identificar e operar o software adecuado. Deseñar e implementar sistemas de información.
A21	CE21 - Identificar e utilizar as ferramentas adecuadas de matemáticas e estatística.
A23	CE23 - Uso de instrumentos para a análise de entornos empresariais.
A24	CE24 - Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.



B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B6	CG1 - Que os estudantes formados sexan profesionais versátiles, capacitados tanto de iniciar o seu propio negocio como de desempeñar labores de deseño, planificación, organización, xestión, asesoramento e avaliación nas áreas e departamentos contables, financeiros e fiscais de organizacións empresariais, con especial referencia ás pequenas e medianas empresas.
B7	CG2 - Que os estudantes posúan unha elevada capacitación metodolóxica de xestión e tratamento da información que lles proporcione vantaxes competitivas, non só no seu labor profesional, senón nunha sociedade global en permanente transformación. Para iso, o Grao debe estar dotado dun axeitado nivel de interdisciplinidade, transversalidade e integración nas súas materias.
B8	CG3 - Que os estudantes presten especial atención aos cambios que, tanto en conceptos, coma en metodoloxía ou en aplicacións, implican no mundo empresarial as novas tecnoloxías da información e as comunicacións. Así mesmo deben poder obter e actualizar os coñecementos específicos que teñan como base a aparición de novas leis e regulamentos que afecten ao mundo fiscal, financeiro ou contable.
B9	CG4 - Que os estudantes integren a aprendizaxe na súa vida e no seu labor profesional, a través da metodoloxía de ensino que lles achega o Grao, o cal lles proporciona unha formación básica xeral que servirá como puntal para a formación continua ao longo da vida.
B10	CG5 - Que os estudantes teñan unha perspectiva integral e destreza no manexo dos conceptos, técnicas e ferramentas empregados en cada unha das diferentes áreas funcionais, con especial referencia ás contables, financeiras e fiscais da empresa; así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización. Todo iso tendo en conta os principios de sustentabilidade e responsabilidade social das mesmas.
B11	CG6 - Que os estudantes saiban identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, realizar asesoramento fiscal e contable, control orzamentario, xestión de tesouraría, auditorías de contas e temas concursais (suspensións de pagamentos e quebras), tomar decisións en condicións de incerteza e avaliar resultados.
B12	CG7 - Que os estudantes sexan capaces de liderar proxectos nas áreas de valoración da empresa, de dirección estratéxica e financeira; deben poder entender a información contable das empresas co fin de obter conclusións e realizar predicións tanto sobre rendementos coma sobre riscos futuros.
B13	CG8 - Que os estudantes identifiquen os requisitos legais da información financeira aos que a empresa debe enfrontarse.
B14	CG9 - Que os estudantes manifesten respecto aos dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, o respecto e a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe



Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cando, ónde novos desenvolvementos persoais son necesarios. Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas. Comprender os principios da psicoloxía, identificar as implicacións para a organización empresarial. Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios. Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial. Identificar as características dunha organización Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.	A1 A4 A5 A6 A7 A8 A12 A20 A21 A24		C2
Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas	A3 A9 A11 A16 A17 A18 A19 A23	B8 B10 B11 B12 B13	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma. Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida. Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.		B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B9 B14	C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
INTRODUCCIÓN	-
TEMA 1: O COÑECEMENTO CIENTÍFICO DA SOCIEDADE	
TEMA 2: APARICIÓN DA SOCIOLOXÍA INDUSTRIAL E DA EMPRESA	-
PARTE I: ANÁLISIS HISTÓRICO DO PROCESO DE INDUSTRIALIZACIÓN	-
TEMA 3: APARICIÓN DA SOCIEDADE INDUSTRIAL	
TEMA 4: A SEGUNDA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL. REVOLUCIÓN CIENTÍFICO-TÉCNICA	-
TEMA 5: A TERCEIRA REVOLUCIÓN INDUSTRIAL A SOCIEDADE POST-MODERNA	-
PARTE II: A EMPRESA COMO ORGANIZACIÓN.	-
TEMA 6: ANÁLISIS BÁSICO DA EMPRESA COMO ORGANIZACIÓN	
TEMA 7: ORGANIZACIÓN E CULTURA EMPRESARIAL	-



TEMA 8: ORGANIZACIÓN E NOVOS ESTILOS DE DIRECCIÓN	-
PARTE III: TRABALLO E SOCIEDADE INDUSTRIAL	-
TEMA 9: O TRABALLO NA SOCIEDADE INDUSTRIAL	-
TEMA 10: MOTIVACIÓN E SATISFACCIÓN NO TRABALLO	-
TEMA 11: NOVAS ESTRUCTURAS LABORALES E MERCADO DE TRABALLO	-

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A16 A17 A18 A19	16	32	48
Obradoiro	A20 A21 A23 A24 B3 B6 B7 B8 B9 B11 B12 C3 C5 C6 C7 C8	24	60	84
Presentación oral	B4 B5 B10 B14 C1 C2 C4	4	2	6
Proba obxectiva	B1 B2 B13	2	6	8
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Explicación oral da parte teórica da asignatura, con discusión e preguntas dirixidas a os alumnos co fin de transmitir coñecementos e facilitar o aprendizaxe.
Obradoiro	Sesiones eminentemente prácticas donde os alumnos, de forma individual e en grupo, poñen en práctica os coñecementos adquiridos e realizan prácticas e traballos.
Presentación oral	Exposición oral de algún dos traballos realizados polos alumnos de maneira individual ou en grupo.
Proba obxectiva	Consistirá na realización dun examen da parte teórica da asignatura con preguntas de desenvolvemento relativas ó contido teórico da asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	Realizarase un seguimento personal dos alumnos a través de tutorías como complemento das actividades a realizar.
Proba obxectiva	Realizaranse tutorías de grupos reducidos (4 horas a cada grupo de 15 alumnos) fóra do horario das clases e cuxa distribución indicará debidamente o profesor.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A16 A17 A18 A19	Control de asistencia	5
Obradoiro	A20 A21 A23 A24 B3 B6 B7 B8 B9 B11 B12 C3 C5 C6 C7 C8	Exercicios, prácticas individuais ou en grupo realizados en clase e entrega de traballo final	50



Proba obxectiva	B1 B2 B13	Exame teórico con preguntas de desenvolvemento sobre a parte teórica da materia. Non será necesario realizalo para aqueles alumnos que superen a materia a través da modalidade de avaliación continua. Si será obrigatorio no caso de alumnos non presenciais ou que se acollan ao tempo parcial ou dispensa académica e neses casos a súa cualificación suporá o 100% da nota na materia.	30
Presentación oral	B4 B5 B10 B14 C1 C2 C4	Exposición oral de traballo final individual ou en grupo.	15

Observacións avaliación

No caso de que o alumno solicitase a convocatoria

adiantada éste será avaliado a través dunha proba obxectiva con preguntas relativas á parte teórica da asignatura. Na proba obxectiva establécese a necesidade de alcanzar un mínimo de 5 puntos sobre 10 para superar a materia. A ponderación desta proba nesta convocatoria será do 100%.

Na convocatoria de xaneiro (1ª oportunidade) se contemplan dous sistemas de avaliación:

a) Os alumnos que sigan o curso de maneira presencial e se acollan á modalidade de avaliación continua serán evaluados en base a tres criterios: 1) asistencia e participación en clase (15% da nota); 2) realización de prácticas (40% da nota); e c) entrega de traballo final e exposición oral en clase (45% da nota). Neste caso, as lecturas, os traballos, a exposición oral e as prácticas constitúen o 100% da súa nota final.

b) Os alumnos matriculados que non asistan a clase e aqueles que se acollan á dispensa académica ou tempo parcial deberán realizar a proba obxectiva da parte teórica da asignatura na data das convocatorias oficiais de primeira e segunda oportunidade. Neste caso, a nota do examen representará o 100% da súa calificación.

Na convocatoria de xullo (2ª oportunidade) os alumnos serán evaluados a través dunha

proba obxectiva da parte teórica da asignatura. Neste caso, a nota do examen representará o 100% da súa nota final.

A calificación de Non

Presentado corresponde ó alumno cundo só participe de actividades de

evaluación que teñan unha ponderación inferior ó 20% sobre a calificación final, con independencia da calificación alcanzada.

Fontes de información

Bibliografía básica

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA: Bell, D. (1984): Las ciencias sociales tras la Segunda Guerra Mundial, Madrid, Ed. Alianza Universidad. Bosch, J. LL. y Torrente, D. (2000): Sociología del trabajo, Barcelona, Ediciones de la Universidad de Barcelona. Duverger, M. (1962): Métodos de las ciencias sociales, Barcelona, Ed. Ariel. Giner, S. (1979): Sociología, Barcelona, Ed. Península. Guiddens, A. (2001): Sociología, Madrid, Ed. Alianza. Lucas Marín, A. (1984): Sociología de la empresa, Madrid, Ed. Ibérica. Macionis, J. y Plummer, K. (2010): Sociología, Madrid, Prentice Hall. Osterman, P. (Comp.) (1988): Los mercados internos de trabajo, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Rocher, G. (1980): Introducción a la Sociología General, Barcelona, Ed. Herder. Sarries Sanz, L. (1999): Sociología industrial, Zaragoza Mira Editores. Sayer, A. y Walker, R. (1992): La nueva economía social. Reelaboración de la división del trabajo, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. Solow, R. M. (1992): El mercado de trabajo como institución social, Madrid, Alianza Editorial. Vatin, F. (2004): Trabajo, ciencia y sociedad. Ensayos de Sociología y epistemología del trabajo, Buenos Aires, Lumen. Watson, T. (1995): Trabajo y Sociedad. Manual introductorio a la Sociología del trabajo, industrial y de la empresa, Barcelona, Hacer Editorial.

Bibliografía complementaria

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA: Finkel, L. (1994): La organización social del trabajo, Madrid, Pirámide. García Madaria, J. M. (1985): Teoría de la organización y sociedad contemporánea, Barcelona, Ariel Ciencia Política. Garmendia, J. A. (Ed.) (1987): Sociología industrial y de la empresa, Madrid, Ed. Apilar. Köhler, H. D. y Artilles, A. M. (2007): Manual de la Sociología del trabajo y de las relaciones laborales, Madrid, Delta Publicaciones. Rifkin, J. (1996): El fin del trabajo. Nuevas tecnologías contra puestos de trabajo: El nacimiento de una nueva era, Barcelona, Ed. Paidós. -(2011): La tercera revolución industrial. Cómo el poder lateral está transformando la energía, la economía y el mundo, Barcelona, Ed. Paidós.



Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías